

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Wojciech Jan Katner

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. S.-K. i A. K.

przeciwko Holdingowi Węglowemu Spółce Akcyjnej

w K.

o naprawienie szkody,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 lutego 2010 r.,

zażalenia powodów na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 2 października 2009 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie pozostawiając Sądowi
Apelacyjnemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 2 października 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powodów A. S.-K. i A. K. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 30 kwietnia 2009 r., jako niedopuszczalną. Apelacją zaskarżono jedynie pkt 1 wyroku nakazującego pozwanemu naprawienie szkody, którego rozstrzygnięcie jest zgodne z żądaniami powodów zgłoszonymi przed sądem. Apelację może wnieść jedynie strona, która nie utrzymała się ze swoimi żądaniami. Ponadto powodowie nie składali wniosku o uzupełnienie wyroku, który w części dotyczącej rozstrzygnięcia o naprawienie szkody przez przywrócenie stanu poprzedniego nie zawiera części oddalającej.

W zażaleniu na to postanowienie powodowie wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Mimo że przepisy procedury cywilnej, w części określającej wymagania formalne wniesienia apelacji, nie przewidują konieczności istnienia po stronie apelującej interesu prawnego w zaskarżeniu wyroku, w orzecznictwie Sądu Najwyższego zazwyczaj przyjmuje się, że konieczność istnienia takiego interesu wynika z istoty apelacji jako środka odwoławczego. Interes ten zachodzi w wypadku tzw. *gravamen* (pokrzywdzenia), gdy istnieje niezgodność zaskarżonego orzeczenia z żądaniem zgłoszonym w procesie przez strony (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97, OSNC 1997, nr 11, poz. 166, z dnia 5 września 1997 r., III CKN 152/97, niepubl., z dnia 28 kwietnia 2004 r., I CK 106/04, niepubl., z dnia 27 kwietnia 2005 r., I CK 62/05, niepubl., z dnia 26 września 2006 r., I CSK 250/06, niepubl.). Z tych przyczyn, dla oceny istnienia interesu prawnego apelującego znaczenie ma ocena, czy zaskarżone orzeczenie zgodne jest z jego żądaniem zgłoszonym przed sądem pierwszej instancji, w przypadku powodów, z żądaniem zawartym w pozwie.

Powodowie w pozwie żądali naprawienia zaistniałej szkody spowodowanej ruchem zakładu górniczego przez przywrócenie stanu poprzedniego. Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2009 r. Sąd Okręgowy w pkt 1 zobowiązał

pozwanego Holding Węglowy S.A. w K. do „naprawienia wyrządzonej ruchem zakładu górniczego szkody w budynku mieszkalnym położonym przy ulicy K. nr [...] w K. przez przywrócenie stanu poprzedniego w następujący sposób: wykonać roboty przygotowawcze oraz rektyfikację właściwą budynku łącznie z budynkiem mieszkalnym przy ulicy K. nr [...], wiatrołap oddylać od budynku a pęknięcie na styku wiatrołapu z budynkiem oczyścić, wypełnić ściśliwym materiałem termoizolacyjnym i przykryć z zewnątrz i od wewnątrz osłonami zapewniającymi możliwość swobodnych ruchów dylatacji, dylatację należy wykonać też w posadzce, pęknięcia i zarysowania ścian poszerzyć i wypełnić zaprawą cementową, zarysowania tynków w ścianach, sufitach i w fasetach wyżyłować i uzupełnić gładzią gipsową z siatkowaniem, uszkodzone płytki ściennie i podłogowe wymienić a w razie potrzeby wymienić całe uszkodzone okładziny ściennie z płytek i całe uszkodzone fragmenty posadzek, wyregulować stolarkę okienną i drzwiową, szczelinę pomiędzy budynkiem a schodami zewnętrznymi do ogrodu oczyścić i wypełnić kitem trwale elastycznym, zmianę spadków przy kanalikach kanalizacji sanitarnej powodującą zakłócenie odpływu ścieków naprawić kompleksowo dla wszystkich segmentów na ulicy K. [...] A, B, C, D po przeprowadzeniu szczegółowej analizy”.

Mając na uwadze powyższe nie można uznać za prawidłową oceny Sądu Apelacyjnego, że powodowie nie mają interesu prawnego w zaskarżeniu apelacją wyroku tego Sądu, w części dotyczącej zobowiązania Holdingu Węglowego S.A. do naprawienia szkody w budynku mieszkalnym, położonym w K. przy ulicy K. nr [...] A, albowiem nie można ocenić, czy żądanie powodów zostało w całości uwzględnione w sytuacji, gdy pozew zawierał jedynie ogólnie określone żądanie naprawienia szkody, bez uszczegółowienia zakresu i metody naprawienia szkody przez przywrócenie stanu poprzedniego. Zgodnie z art. 187 § 1 k.p.c. pozew powinien zawierać m.in. dokładnie określone żądanie. Powodowie nawet po sprecyzowaniu żądania pozwu nie wskazali sposobu, w jaki domagają się naprawienia szkody. W toku postępowania nie doszło więc do uściślenia i sprecyzowania żądania powodów, zaś Sąd pierwszej instancji nie podjął czynności procesowych mających temu służyć. W konsekwencji na obecnym etapie postępowania nie ma możliwości przeprowadzenia oceny dopuszczalności środka

zaskarżenia ze względu na istnienie bądź brak interesu prawnego apelujących w zaskarżeniu orzeczenia, na podstawie porównania treści ich żądania z sentencją zaskarżonego orzeczenia. Nie bez znaczenia dla dokonania takiej oceny jest także specyficzny przedmiot niniejszego postępowania (naprawienie szkody wyrządzonej ruchem zakładu górniczego polegającej na uszkodzeniu budynku mieszkalnego przez przywrócenie jego stanu poprzedniego) oraz obiektywna trudność w ustaleniu *a priori* optymalnego sposobu przywrócenia stanu poprzedniego.

Braku pokrzywdzenia powodów w zaskarżeniu wyroku nie wyłączało to, że powodowie nie złożyli wniosku o uzupełnienie wyroku przez oddalenie – w pozostałej nieuwzględnionej części – żądania o naprawienie szkody przez przywrócenie stanu poprzedniego. Brak uszczegółowienia tego żądania pozwu wykluczał możliwość oddalenia w tej części żądania powodów, a w konsekwencji uwzględnienia wniosku o uzupełnienie wyroku.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w postanowieniu na podstawie art. 398¹⁶ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz co do kosztów postępowania zażaleniowego na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c.